

Ljubljana, 21.8.2019

Izjava za javnost !

Zadeva: Prvi komentar na prenovo Zakona o javnem naročanju (ZJN 3)

V SINTEZI-KCD pozdravljamo dejstvo, da smo po mesecih (oz. celo letih) odlašanja (in iskanja pristojnega resorja) s strani Vlade oz. MJU vendarle dobili predlog sprememb ZJN 3. Prva analiza predlaganih sprememb nakazuje, da gredo predlogi sprememb v pravo smer. Samo upamo lahko, da v procesih razprave in sprejemanja zakonske novele (oz. novega zakona, ZJN 4) tisti, ki so doslej najpogosteje izrabljali sedanjo zakonodajo, ne bodo uspeli s svojimi pritiski in manipulacijami bistveno osiromašiti podanih predlogov.

Hkrati pa moramo opozoriti, da ti predlogi ne pokrivajo vseh problemov, s katerimi se srečujemo v praksi pri vseh večjih projektih. Zakonodajalec bi po našem mnenju moral razmisliti tudi o naslednjem:

- Da bistveno skrajša roke vsem udeležencem v pritožbenem procesu, tako DKOMU kot naročniku in potencialnim pritožnikom; ti roki v nobenem primeru ne smejo biti opredeljeni kot »informativni«, temveč kot dokončni in ustrezna instances (naročnik, DKOM, pritožnik in Upravno sodišče) mora odgovarjati za njihovo eventualno prekoračitev;
- Da poveča takso, ki jo je treba plačati ob pritožbi in jo poveže s ceno projekta; sedanja določila, da je taksa v bistvu enaka, če gre za razpis projekta v vrednosti en mio ali sto mio, so se v praksi izkazala za neprimerna (neučinkovita);
- Da se prepreči zloraba tega zakona tako, da se v primeru, ko pritožnik s pritožbo zgolj zavlačuje in v pritožbi ne navaja resnih razlogov za spremembo odločitve, pritožnika obremeni z odgovornostjo za nastalo gospodarsko škodo, kot stransko kazen pa se tako podjetje oz. vsa podjetja tega lastnika (lastnikov) za naslednjih pet let izloči iz pravice sodelovanja na javnih razpisih;
- Da se prepreči pritoževanje potencialnih izvajalcev projekta na odločbe Upravnega sodišča (US); mogoče bi kazalo to možnost dopustiti samo naročniku, pa še temu s pridržkom, da v tem primeru odgovarja za nastalo gospodarsko škodo;
- V noveli zakona mora biti jasno zapisano, da je za njegovo izvedbo direktno in v celoti pristojno ministrstvo, ki pokriva področje, na katerem projekt poteka: MZI za projekte infrastrukture in prometa, zdravstveno za projekte npr. gradnje bolnišnic, šolsko za projekte, namenjene izobraževanju, itd. Sprenevedanje MZI v primeru drugega karavanškega AC predora, kjer je DARS sprejemal vse odločitve transparentno in strokovno, pritožniki pa s tihim soglasjem MZI še vedno blokirajo proces izbire izvajalca, je preveč resno opozorilo, da ne bi (po)iskali ustrezne zakonske rešitve za preprečevanje takih anomalij, ki Sloveniji povzročajo veliko gospodarsko škodo. Za to škodo očitno ne bo odgovarjal niti MZI niti pritožniki.

To so samo nekatera odprta vprašanja, ki jih je doslej izpostavila sedanja nevezdržna praksa, ko lahko pritožnik ponavlja pritožbe na vsakem koraku procesa odločanja, ne da bi ob tem navajal nova dejstva, ter povzroča velike zamude pri izpeljavi projekta, s tem pa posledično veliko gospodarsko škodo. Prav problem gospodarske škode mora biti v novi zakonodaji močnejše poudarjen in ustrezno kvalificiran.

Sedanja praksa pa odpira še en problem, ki pa ga ni mogoče rešiti s tem zakonom: evidentno interesno povezovanje posameznikov iz raznih strokovnih služb in politike z določenimi potencialnimi naročniki. Del tega povezovanja se razkriva skozi ponavljajoče se primere, ko mediji objavljajo informacije (ali celo dezinformacije!) o odločbah posameznih organov v postopku prej, kot so te vročene naslovnikom. S tem se kaže blišč in beda določenih medijev; zlasti tistih, ki so tesno povezani nekaterimi nelegitimnimi zdruţbami v gospodarstvu ali celo v politiki.

Prav v teh dneh smo priča medijskemu poroĉanju o nepravilnosti v DARSU, kjer novinarji ne ţele konkretizirati podatkov, na katero upravo DARSA (sedanjo ali prejšnjo) se ugotovljene nepravilnosti nanašajo. To je mogoĉe razumeti kot medijski linĉ sedanje uprave DARSA tudi za napake prejšnjih, kar nakazuje, da politika (MZI?), nezadovoljna z odloĉitvami DARSA v zadevi karavanškega predora, pripravlja zamenjavo vodstva DARSA. Vse zato, da bi prikrila svojo lastno odgovornost za nastalo gospodarsko škodo in mednarodni posmeh.

V javni razpravi o sedanjih predlogih spremembe zakonodaje o javnem naroĉanju pa se bo verjetno odprlo še veĉ drugih vprašanj. Pri tem bo treba strogo loĉiti, kdaj gre za strokovne dileme, kdaj pa za poskuse nelegitimnih zdruţb, da naravnajo zakonodajo po svojih kapitalskih ali profitnih interesih.

Za SINTEZO-KCD

Predsedujoĉi

Emil Milan Pintar

